

Întoarcerea la storytelling în teatrul mileniului trei

Diana COZMA

Rezumat: După o lungă perioadă de postmodernism, teatrul de început de secol XXI, așa cum remarcă Anne Bogart, se află sub semnul întoarcerii la poveste. Spunerea unei povești este considerată un act de transmitere a experiențelor umane profunde prin intermediul căruia se stabilesc punți de legătură între povestitor și spectator, particular și universal, trecut și prezent. Astfel, problematici ale condiției umane sunt exprimate în limbaj actual adresându-se corpului și minții spectatorului. Pentru ca o poveste să producă emoție, este necesar ca povestitorul să stăpânească limbajul nonverbal, tehnicile sale interpretative, marcate de rigoare și precizie, să fie transgresate în cadrul unui continuu proces de personalizare. Fie arhaică sau contemporană, o poveste trebuie să aibă capacitatea de a induce în spectator starea de ascultare activă, de a genera empatie, de a crea *memorie și identitate*, prin apel la figuri și acțiuni arhetipale.

Cuvinte cheie: poveste, erou, emoție, tehnică, rigoare

Biomecanica lui Meyerhold și importanța ei în arta actorului

Otilia HUZUM

Abstract: Vsevolod Meyerhold, regizor de teatru de origine rusă, descendent al școlii lui Stanislavski și component al succesiunii ruse, se desprinde de metodele mentorului și pornește către experimentarea mișcării ca mijloc de expresivitate scenică. Astfel, el pune bazele biomecanicii, concept care se impune în modul de exprimare teatrală. Biomecanica aduce în prim plan mișcarea mecanică și expresia corporală, precizia mișcării și corpul ca instrument artistic, principii care se oferă o altă viziune teatrului contemporan și care își găsește loc chiar în cel tradițional. Astfel, apare teatrul de mișcare, în care corpul actorului devine principalul mijloc de comunicare, iar cuvintele sunt adesea înlocuite de gesturi și expresii fizice. Mai mult, în teatrul lui Meyerhold, gesturile sunt însoțite de simbolistică proprie, iar înțelegerea acesteia este esențială pentru actor, în vederea exprimării intențiilor dramatice ale personajului său într-un mod autentic și eficient. Totodată menționăm că biomecanica a devenit omniprezentă în teatrul fizic și în dansul contemporan, demonstrând interdependența între corpul actorului și mediul de acțiune, dar și rolul fundamental al mișcării în exprimarea emoțiilor și conflictelor interioare.

Key words: biomecanică, corp, mișcare, actor, teatru, limbaj, gest

Rigoarea prezentului, promisiunea viitorului: perspective asupra viitorului teatrului românesc

Sorin-Dan BOLDEA , Diana ALDEA

Abstract: Acest articol analizează puncte de vedere emergente asupra teatrului românesc din perspectiva noii generații de creatori, în discuție cu generațiile anterioare. Se au în vedere diferențele dintre teatrul de stat și cel independent, impactul formării academice asupra carierelor tinerilor artiști și modalitățile prin care aceștia navighează un sistem adesea ostil inovației. Studiul se bazează pe experiențele personale și pe analiza contextului cultural contemporan, oferind o viziune asupra provocărilor și oportunităților din teatrul românesc. În cadrul acestui articol se prezintă două perspective, cea a unui actor și cea a unui manager de teatru independent.¹ Pe lângă toate acestea, în cadrul acestui studiu se dezbate și se propun cititorului o radiografie a prezentului, precum și o ipoteză privind posibilul viitor al teatrului românesc.

Cuvinte cheie: teatru, performance, viitor, actor-regizor, dialog, limite.

Vieți distruse în dramele românești despre războiul recent din Ucraina. *Manicura roșie* de Erica Moldovan – piesă lectură în adaptare scenică

Ana-Magdalena PETRARU

Rezumat: Lucrarea de față își propune să discute războiul recent din Ucraina prin reflecția sa în evenimentele nefericite înregistrate de media și folosite drept material de dramaturgii români în ascensiune. Avem în vedere piesa Ericăi Moldovan, *Manichiura roșie* care nu se referă la conflict din punct de vedere militar sau politic, ci surprinde ciocnirea a două destine, singurele personaje, de altfel, pe care vârsta, sexul, educația și credința le separă. Opera a fost inspirată de un articol din 2022 în care un cadavru al unei femei, Iryna, a rămas neidentificat timp de 30 de zile pe străzile din Bucha când manicurista și-a dat seama cine e după unghiile roșii dintr-o poză văzută pe internet.

Cuvinte cheie: dramaturgie românească recentă, războiul din Ucraina, terapie narativă.

Actorul între rigoare și emoție

Laura BILIC

Rezumat: Nu poate exista emoție fără rigoare și rigoare fără emoție. Ca să poată ajunge la emoție, actorul are nevoie de disciplină. De fapt, de auto-disciplină: trebuie să fie conștient de cât de mult se implică în ceea ce se repetă, trebuie să fie sincer cu el dacă se află la repetiții ca să își ia diploma, să primească un salariu, admirația publicului, sau este acolo ca să descopere ceva despre sine însuși? Pe de altă parte, rigoarea fără pic de emoție poate transforma actul nostru artistic într-un produs care dovedește măiestrie, dar va fi lipsit de viață. Orice mare operă de artă conține atât tehnică cât și altceva, ceva din spiritul artistului. În orice meserie există respingere, nesiguranță, momente dificile. În orice domeniu, fie că e contabilitate, arhitectură sau medicină, există eșecuri. Alegerea unei profesii nu ne garantează succesul sau lipsa obstacolelor. Așadar, întrebarea fundamentală este: pedagogia teatrală ar trebui să fie despre rezistență sau despre descoperire?

Cuvinte cheie: Autenticitate, educație teatrală, descoperire de sine, ego, rigoare

„ Am o problemă în a exista fără a crea, deci soluția mea pentru a exista e să creez.” -Dimitris Papaioannou-

Lorette ENACHE

Rezumat: Dimitris Papaioannou evită să se auto-numească coregraf sau regizor, așa cum evită să-și numească artiștii cu care lucrează- actori sau dansatori, iar tehnicile sale de creație, așa cum el însuși le descrie, ies din orice normă uzuală. Termenii pe care îi folosește descriu mai degrabă un proces spontan, viu, bazat pe instinct, decât pe un plan dinainte stabilit, viziunea artistică fiind cea care unește aceste procese, abia după ce are loc sondarea deloc exactă și planificată a posibilităților. Emoția, în cazul producțiilor sale, se transmite spectatorului o dată cu identificarea conștientă sau inconștientă cu mesajul transmis de imagine/sunet/mișcare. Impactul puternic vine din acest tip de condesare maximă pe care o folosește pe scenă, de felul în care, practic, spectatorul e obligat să absoarbă senzații și informații situate pe foarte multe niveluri, în același timp. Rigoarea cu care fiecare element participă la completarea tabloului scenic impune o atenție la care e necesar să participe toate simțurile. Iar acest necesar devine un fenomen absolut firesc, datorită măsurii perfecte. Atenția devine fascinație, și deși, ca spectator îți dai seama că sigur nu poți fi, la nivel de înțelegere, în sincron cu desfășurarea, integrarea proceselor care se desfășoară pe scenă, indiferent de tipul de traducere interioară, are loc, la un nivel sau altul, conștient sau nu sub ce formă anume, dar cu siguranță conștient la nivelul impactului emoțional.

Cuvinte cheie: dans ; coregraf ; coregrafie ; artă ; performance ; scenă ; teatru ; avangardă ; emoție ; rigoare ; creație ; regie

Reprezentări queer în teatrele publice din România de astăzi. Perspectivele regiei tinere de teatru: Catinca Drăgănescu, Eugen Jebeleanu, Leta Popescu

George-Albert COSTEA 1

Rezumat: Regizori de teatru români din generația tânără (între 30-40 de ani) propun în teatrele publice unde realizează spectacole de teatru, din ce în ce mai multe teme și subiecte queer. Ne propunem să analizăm motivațiile, metodele de lucru și valorile în raport cu abordarea acestui tip de problemă, a trei reprezentanți ai acestei generații. Pentru Eugen Jebeleanu (*Lupte și metamorfoze*(2024), *La Ronde* (2023), *Am avut o livadă* (2023)) reprezentările queer reprezintă un statement politic și programatic, în vreme ce Leta Popescu (*Bujor*, 2023) le realizează din motive care țin de empatia față de comunitatea lgbqia+ din România. În fine, la Catinca Drăgănescu (*Lasă-i să moară proști*, 2023) apar când se pliază pe tema identității și a căutărilor identitare, ca parte a mai vastelor sale cercetări artistice. Această diversitate de perspective considerăm că îmbogățește și statuează cultura queer ca parte a culturii din România, îmbogățind inclusiv studiile queer din zona Teatrul și artele spectacolului.

Cuvinte-cheie: teatru, instituții de spectacole, queer, lgbtqia+, România

Pedagogia teatrală în sfera creațiilor de amatori

Claudiu DOGARU

Rezumat: Conceptul de *actor amator* a dobândit în contextul teatrului contemporan un caracter metamorf. Funcționalitatea sa nu mai este limitată la o activitate extracurriculară, fracturată de climatul teatral profesionist. Fie că reprezintă o etapă incipientă în parcursul dezvoltării practicianului teatral sau este folosit în elaborarea unui nou limbaj descompus post-post dramatic sau performance, actorul amator își redescoperă noul statut. *Jocul* în sensul său primordial, devine vital în evoluția și eventuala asimilare a sistemelor și mecanismelor teatrale de către amator, implicând cu sine tranziția spre caracterul profesionist. Rolul *profesorului-regizor* este crucial în cadrul *teatrului de amatori*, pentru a echipa actorul cu uneltele necesare pentru a săvârși un act artistic coerent și de calitate, dar și pentru a facilita această tranziție de la pasiune la meșteșug.

Cuvinte cheie: amator, joc, plăcere, țintă, pedagogie

Arta actorului între rigoare și libertate

Simona PUSTIANU

Rezumat: Articolul analizează relația dintre rigoare și libertate în cadrul atelierului de arta actorului, subliniind faptul că acestea nu se exclud, ci se completează reciproc în procesul formativ al actorului profesionist. Disciplina nu este privită ca o formă de constrângere, ci ca o structură esențială, care oferă suport și direcție libertății expresive. Prin exerciții riguroase, actorul își dezvoltă controlul asupra corpului, vocii și emoției, pregătindu-se astfel pentru eliberarea spontaneității într-o manieră ghidată. Atelierul devine un spațiu de explorare, unde regulile învățate pot fi depășite creativ, într-un act de asumare artistică profundă și autentică. Se precizează faptul că libertatea scenică nu este posibilă fără o bază solidă de cunoaștere și rigoare tehnică. Teatrul, prin natura sa, este un spațiu al paradoxului, al conflictului. Între rigoare și libertatea expresiei se află esența a creației actorului. Pornind de

la ideea că teatrul este similar jocului – cu reguli clare, dar infinită libertate în interiorul lor – articolul prezintă cum actorul este capabil să transforme constrângerile tehnice în mijloace expresive vii și autentice.

Cuvinte cheie: disciplină, spontaneitate, libertate, rigoare

Teatrul radiofonic – de la rigoarea construcției, la emoția „spectacolului sonor”

Ioana (SOREANU)ANTONICĂ

Rezumat: Teatrul radiofonic, de la forma clasică până la formulele noi pe care le abordează, este o construcție complexă prin intermediul căreia ascultătorul este invitat într-un univers alcătuit din cuvinte și sunete. Acestuia îi revine sarcina de a desavârși „spectacolul” în mintea sa, unde sunt create imaginile. Scenariștii, regizorii artistici, de sunet și de studio, redactorul, actorii participă la un laborator de creație în care este nevoie de rigoare, imaginație și ingeniozitate. Vocea plăcută și expresivă, rostirea și frazarea corecte, cunoștințele tehnice temeinice, capacitatea de concentrare, buna coordonare se îmbină cu talentul pentru realizarea unor producții care au ca scop captivarea publicului, provocarea acestuia din punct de vedere emoțional. Compunerea unor lumi din cuvinte și sunete, în lipsa imaginilor, reprezintă un demers îndrăzneț, dar frumos, în același timp, pe tot parcursul lui: de la lucrul asupra sensului și rostirii cuvintelor, până la suprapunerea efectelor și a muzicii. Rezultatul este spectaculos dacă ascultătorul este atras în poveste, transformat în propriul creator al dimensiunii vizuale, receptor al trăirilor transmise.

Cuvinte cheie : teatrul radiofonic, rigoare, emoție, sunet, spectacol

Parcursul unui spectacol (nu doar) pentru copii. *Tărâmul fermecat* pe scena „Luceafărului” din Iași - o privire din interior

Ileana OCNEANU

Rezumat: Articolul de față se dorește a reitiera și promova necesitatea prezenței în parcursul unui spectacol, din teatrul dramatic, de animație sau cinematografie, a două elemente esențiale pentru asigurarea unei receptări adecvate: emoția, expresie a trăirii interioare a personajului prin intermediul actorului, și rigoarea, exprimată într-o sumă de reguli scenice obligatorii. Exemplificând cu o serie de păreri ale unor specialiști în artele menționate, cu referire în mod particular la caracteristicile actului teatral, expunerea prezentă se axează în continuare pe abordarea producției din 2020 *Tărâmul fermecat* a Teatrului „Luceafărul” din Iași, din perspectiva fundamentării conținutului acesteia pe cele două elemente enumerate mai sus. Spectacolul citat a fost ales datorită cunoașterii sale profunde din interior, ca participant direct în procesul său de creație, dar și din punct de vedere al materialului bogat pe care structura sa majoritar coregrafică îl oferă, fapt ce facilitează expunerea reglementărilor specifice acestui gen de manifestare artistică, cât și caracterul profund emoțional corespunzător acesteia.

Cuvinte cheie: emoție, public, spectacol, receptare, reglementări

Perspective asupra emoției și a acțiunii scenice în arta actorului

Ionuț-Florin NICULAE

Rezumat: Emoțiile reprezintă o constantă a vieții noastre de zi cu zi, iar felul în care reușim să le gestionăm, ține de inteligența noastră emoțională, care nu poate fi la fel pentru fiecare individ din societate. În arta spectacolului de teatru, emoția reprezintă garanția unei reprezentări de succes a unei puneri în scenă. În ceea ce privește mecanismele de

interpretare ale actorului, emoția este privită cu mare interes de către aceștia, considerând că interpretarea lor trebuie să se supună anumitor legi nescrise, care să conducă spre un rezultat care să ridice în slăvi emoția din jocul acestora. Articolul meu își propune să dezbată care este rolul acesteia în arta actorului, și dacă trebuie privită ca un ideal spre care trebuie să tindă actorul, sau doar o consecință a unui lucru bine realizat, care are la bază alte mecanisme, cum ar fi acțiunea scenică.

Cuvinte cheie: emoție, actor, acțiune, teatru

Către eul creator prin creativitate corporală

Gabriel HRIȚCU

Rezumat: Expresivitatea și estetica corporală sunt abilități care pot fi antrenate în mod individual prin studiul cadrului formal/social. Însă acest lucru constă într-o înțelegere în mod mecanic a tipului de expresie facială sau corporală pe care individul o exprimă când este supus anumitor emoții, senzații sau situații. De aceea, acest studiu urmărește conexiunea dintre momentul pur în care apare creativitatea și trecerea elementelor expresive și estetice dintr-un format mecanic în unul organic. Acest antrenament și studiu al formelor sociale este important pentru actor deoarece prin acesta corpul își antrenează memoria motrică. Astfel în timpul actului scenic, conștient fiind de capacitățile trupului, actorul își poate permite să renunțe la controlul conștient asupra modului de operare al mușchilor, oaselor și încheieturilor lăsându-se captat de energia și conținutul actului în sine, oferindu-i viață și unicitate prin intermediul creativității inconștiente.

Cuvinte cheie: creativitate, corp, actor

Limitele libertății teatrale. Simbolurile, o amenințare la adresa religiei

Alexandra-Sorana EȘANU

Rezumat: Teatrul și Biserica au avut, de-a lungul timpului, o relație destul de complicată în care s-au întâlnit și s-au despărțit în repetate rânduri. Există cazuri în care instituțiile de cult din România s-au implicat în viața artistică, implicând credincioșii în acte de contestare ale unor producții teatrale care au stârnit controverse. Totuși sunt cazuri nefericite din cauza ignoranței cu care acestea au fost tratate. Judecarea fără cercetare nu este o virtute a creștinătății, însă are loc atunci când producțiile teatrale folosesc simboluri religioase care intră în atenția Bisericii. În astfel de cazuri se creează o isterie la nivel național, iar artiștii sunt puși în poziții delicate, ajungând să fie amenințați și agresați de anumiți indivizi ce își simt credința lezată. Asemenea momente trebuie să fie o amintire a faptului că menirea teatrului este de a provoca gândirea, de a contesta convențiile și de a explora în profunzime condiția umană.

Cuvinte-cheie: simbol, cenzură, religie, libertate

Arta actorului la intersecția dintre emoție și rigoare

Anca Ofelia MARKOS

Rezumat: Arta actorului implică interpretarea dramatică a diferitelor caractere, integrând abilitățile emoționale, vocale și fizice dezvoltate în urma unor metode de formare riguroase. Emoția, esențială în arta actorului, se bazează pe tehnici ce susțin explorarea și transmiterea onestă a trăirilor afective, adăugând o nuanță de originalitate interpretării. Tehnicile dezvoltate de Stanislavski și Meisner au la bază un antrenament riguros al actorului, permițându-i astfel să acceseze diferite trăiri psihologice și să le comunice într-un mod

autentic. Conduita disciplinată a unui actor este efectul studiului unor tehnici stricte în procesul de interpretare, ce conferă precizie și coerență actului artistic. Prin rigoare, actorul poate atinge standarde înalte de profesionalism prin intermediul rolurilor interpretate. Exprimarea sentimentelor într-o manieră originală necesită folosirea unor metode exigente ce conferă consistență interpretării, proces ce are loc numai atunci când rigoarea și emoția actorului sunt interconectate, rezultatul fiind o un act artistic verosimil și original.

Cuvinte cheie: emoție, rigoare, tehnică, creativitate, improvizație.

Destinul păpușilor – o poveste necesară

Anca Doina CIOBOTARU

Rezumat: Într-o lume dominată de calcule financiare, virtual și eficiență, monografiile dedicate teatrelor de păpuși se încadrează (teoretic) în acel tip de carte de nișă, cu speranță de glorie atașată ... redusă. Și totuși, Violeta Tipa, cercetător științific cu experiență, își asumă riscul de a urmări (în mod constant) „destinul păpușilor” – protagoniste ale Teatrului Municipal „Guguță”, din Chișinău – și de a-l transforma într-o poveste necesară despre pasiune, implicare și perseverență, prin intermediul cărora un teatru-vis poate deveni o realitate culturală bine definită; o poveste în interiorul căreia pot fi identificate trei perspective, plasate în trecut, prezent și viitor, fapt ce permite împletirea abordării istorice, cu cea a structurilor spectaculare și a artiștilor care au împlinit *destinul păpușilor*. Volumul *Destinul păpușilor* constituie o lectură necesară nu doar pentru informațiile cuprinse, ci (mai ales) pentru lecția cuprinsă printre rânduri, despre identitate profesională, pasiune și arta teatrului de păpuși.

Cuvinte cheie: teatru de păpuși, Guguță, monografie